

Πτυχία επιστήμης χωρίς την επιστήμη (Ελένη Ανδρουλάκη, Καθηγήτρια)

Date : Σεπτεμβρίου 12, 2007

(ΠΗΓΗ: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΓΛΥΦΑΔΑΣ)

Σάλος δημιουργήθηκε πρόσφατα στην Αγγλία, μετά το δημοσίευμα του Dr David Colquhoun, καθηγητή Φαρμακολογίας στο Πανεπιστήμιο University College London, στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό «Nature». Το άρθρο του καθηγητή -που δημοσιεύτηκε το Μάρτιο, αναδημοσιεύτηκε στις μεγαλύτερες αγγλικές εφημερίδες, προβλήθηκε από το BBC και φέρει τον εύστοχο τίτλο «Πτυχία επιστήμης χωρίς την επιστήμη»- έριξε κυριολεκτικά βόμβα στο χώρο των εναλλακτικών «θεραπειών». Ο καθηγητής καταγγέλλει ότι κάποια νεότερα αγγλικά Πανεπιστήμια -ιδρυθέντα μετά το 1992- δίνουν σήμερα πτυχία επιστήμης (B.Sc) στην ομοιοπαθητική, τη ρεφλεξολογία και άλλες εναλλακτικές «θεραπείες», καταστρέφοντας έτσι τη φήμη τους, αλλά και την πιθανότητα να αναγνωριστούν ως ισάξια με τα παλαιότερα αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια.

«Πολλοί επιστήμονες και υπέρμαχοι της τεκμηριωμένης ιατρικής θεωρούν ότι είναι αδικαιολόγητο το να δίδεται στην Ομοιοπαθητική επιστημονικό γόητρο, με την τοποθέτησή της δίπλα στη φυσική, τη χημεία και τη βιολογία» έγραψε το «Nature». Τα πτυχία αυτά, επισημαίνει ο καθηγητής David Colquhoun «όχι μόνο δεν είναι καθόλου πτυχία επιστήμης, αλλά αντίθετα είναι πράγματι αντι-επιστημονικά... Είναι σαφώς ανέντιμα». Και σε δήλωσή του στην «Guardian» (22/3/07) τονίζει ότι «αυτό είναι **αντίστοιχο με τη διδασκαλία της θεραπευτικής του γιατρού-μάγου**». «Η ομοιοπαθητική, για παράδειγμα δεν έχει αλλάξει σχεδόν καθόλου από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Είναι περισσότερο θρησκεία, παρά επιστήμη...Οι αρχές του βελονισμού μοιάζουν με επιστήμη, αλλά δεν είναι...Άλλα μαθήματα εναλλακτικής ιατρικής περιλαμβάνουν αρωματοθεραπεία, βελονισμό, παραδοσιακή κινεζική ιατρική, βοτανοθεραπεία, ρεφλεξολογία, οστεοπαθητική, θεραπευτική «εργασία στο σώμα» (therapeutic bodywork), φυσιοπαθητική (naturopathy), Αγιουρβέδα, σιάτσου και τσι-κουνγκ. Κανένα από αυτά δεν είναι ούτε κατά διάνοια επιστήμη και όμως όλα αυτά αποτελούν μέρος των πτυχίων επιστήμης...Τα Πανεπιστήμια ήταν χώροι όπου μπορούσε κανείς να στραφεί για ανεξάρτητη σκέψη και απόψεις, χωρίς τη διαστρέβλωση των οικονομικών συμφερόντων. Τα καλύτερα Πανεπιστήμια είναι ακόμα τέτοιοι χώροι, αλλά **η ανεξαρτησία της σκέψης ποτέ δεν κινδύνευσε περισσότερο**» («Nature», 22 Μαρτίου 2007).

Σοβαροί επιστημονικοί φορείς όπως ο Βρετανικός Ιατρικός Σύλλογος, η Γαλλική Ιατρική Ακαδημία και πολλοί άλλοι, όπως επίσης και κορυφαίοι πανεπιστημιακοί γιατροί (μεταξύ αυτών και ο Sir James Black, κάτοχος του Νόμπελ Ιατρικής) στρέφονται εναντίον των εναλλακτικών «θεραπειών» και μάλιστα κάποιοι Ιατρικοί

Σύλλογοι προειδοποιούν ότι θα πρέπει να υπάρξει αυστηρότερη διευθέτηση του θέματος.

Επίσης, ο εκπρόσωπος για τις επιστήμες του κόμματος των Φιλελευθέρων τονίζει ότι «δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ο όρος BSc για να προσδίδεται νομιμότητα σε μη-επιστημονικά θέματα, πολύ λιγότερο, δε, για ψευδο-επιστήμες ή αντι-επιστήμες, όπως είναι η ομοιοπαθητική» («Guardian», 22/3/07). Και προτίθεται να ρωτήσει τον υπουργό Παιδείας «τι μέτρα μπορεί να λάβει για να εξασφαλίσει ότι η μη-επιστήμη δεν θα μεταμφιέζεται σε επιστήμη στα Πανεπιστήμια».

«Αραιωμένες» δόσεις παιδείας και στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Την ίδια περίοδο που στην Αγγλία δίνονται μάχες για την προστασία της Υγείας και της Παιδείας -και μάχες σκληρές αφού ακόμα και ακραίες εναλλακτικές μέθοδοι προωθούνται από μέλη της Βασιλικής Οικογένειας- ξεκινά, για πρώτη φορά σε Ελληνικό Πανεπιστήμιο, πρόγραμμα σπουδών για μεταπτυχιακό δίπλωμα (MSc) στην Ομοιοπαθητική. Όχι βέβαια σε κάποια Ιατρική Σχολή, αλλά στο Τμήμα «Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων»! Με μεγάλη έκπληξη πληροφορηθήκαμε ότι το κατά τα άλλα καλό Πανεπιστήμιο του Αιγαίου ενέταξε στα νέα του μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και ένα για την Ομοιοπαθητική. Βάσει της κοινής λογικής τα μεταπτυχιακά προγράμματα πρέπει να έχουν σχέση με το γνωστικό αντικείμενο της Σχολής, αλλιώς να περιμένουμε και οι Ιατρικές Σχολές να θεσπίσουν μεταπτυχιακό στη «Μηχανική και Σχεδίαση Προϊόντων»! Το κόστος του εν λόγω προγράμματος εκτιμάται σε 320.000 ευρώ ετησίως. Το κύρος ενός καλού ανώτατου ιδρύματος και ο κατεξοχήν στόχος των Πανεπιστημίων, δηλαδή η προαγωγή της επιστήμης, σε ποιο βωμό άραγε θυσιάστηκαν;

Δεν επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή καθ' οιονδήποτε τρόπο μέρους ή όλου του παρόντος άρθρου χωρίς την έγγραφη άδεια της συγγραφέως.

(Πηγές: "Παρακαταθήκη" ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2007, Ι.Μ. ΓΛΥΦΑΔΑΣ)